

ARNAVUTLUK BAĞIMSIZLIĞININ 100. YILI

Erhan TÜRBEDAR

Blog No: 34
27.11.2012

Balkan ülkeleri arasında bağımsızlığa daha geç kavuşmuş, komünist yönetimin ise en uzun süre hakim kaldığı Arnavutluk, 100. yaşını görkemli bir şekilde kutladı. Benzer kutlamalar ve sevinç Kosova ve Makedonya başta olmak üzere, Arnavutların yaşadığı diğer Balkan ülkelerinde de yer aldı. Söz konusu kutlamalarda, bölgedeki Arnavutların daha büyük bir dayanışma içinde olmaları gerektiği yönünde mesajlar da verildi. Arnavut liderler 28 Kasım 1912 yılında bir araya gelip Arnavutlukun Osmanlı Devletinden bağımsızlığını ilan ettiler. Bağımsızlık, uluslararası toplum tarafından 1913te tanınmış ise de, 1914te yaşanmaya başlayan Birinci Dünya Savaşı, Arnavutlukun komşu devletler tarafından işgal edilmesine yol açtı. Aslında bu dönemde Arnavutluk, yedi değişik ülkenin orduları ile tanışmış ve parçalanmış vaziyetteydi. Arnavutluk ancak Kasım 1921de yabancı güçlerden kurtularak toprak bütünlüğüne sahip çıkabildi. Arnavutlukun devletleşme süreci 1921 sonrasında da kolay olmadı. İkinci Dünya Savaşının neden olduğu yıkımlar dışında, Arnavutluk bu savaşın sonuna kadar bir bakımdan İtalyanın hamiliği altında kalmıştı. İkinci Dünya Savaşından sonra ise Arnavutluk kendi kendine yeterlilik siyaseti izleyen Avrupanın en çok içine kapanmış ülkesi haline gelmişti. Enver Hocanın liderliğindeki Arnavut Komünist Partisinin rejimi ülkenin neredeyse tamamen ekonomik ve siyasi izolasyonuna yönelik politika izledi. 41 yıl iktidarda kalan Enver Hoca, ülkeyi yıkmaya çalışan iç ve dış düşmanlar ile ilgili söylemleri kullanarak, tüm yabancı ülkelere şüpheyle bakarak Arnavutlukun dünyayla neredeyse tüm bağlarını koparmıştı. Enver Hoca döneminde izlenen politikaları, Stalinizmin güçlü olduğu dönemde Sovyetler Birliğindeki uygulamalara benzetenler bile bulunuyor. 1985te Enver Hocanın ölümüyle iktidarı devralan Ramiz Alia rejimin baskıcı unsurlarını kısmen hafifletti, uzun süren izolasyoncu politikadan ilk tavizleri verdi. Ülkede gerçekçi yeni bir dönem ise, Mart 1992de düzenlenen erken seçimler sonucunda Demokratik Partinin iktidarı ele geçirmesiyle başladı. Bu tarihten itibaren merkezi planlı

ekonomiden piyasa ekonomisine geçiş dönemini yaşamaya başlayan Arnavutluk, sürekli i çalkantılarla ve canlandırılmaya uğraşılan ekonomisiyle gündemde yer aldı. İçinde bulunduğu siyasi kutuplaşma, ekonomik gelişmemişlik ve ülkede derin kök salmış olan yolsuzluklar yüzünden yeni dönemde istikrarlı devlet kurumlarına kavuşmak kolay olmadı. Ancak hangi açıdan bakılırsa bakılısin bağımsızlığının 100. yıldönümünde, karşı karşıya olduğu bütün zorluklara rağmen Arnavutlukun modern bir Avrupa devletine dönüştüğü ortadadır. İlk Arnavut devletinin kurulmasından yaklaşık 100 yıl sonra Arnavutlar ikinci devlete yani Kosovaya kavuşmuş oldular. Kosova Başbakanı Haşim Tai bir konuşmasında Arnavutların iki ayrı devlet kurduklarının gerçek olduğunu vurguladıktan sonra Avrupa ailesi içinde tek bir devlet içinde yaşamak çok daha iyi olurdu şeklinde konuştu. Arnavutların tek bir devlet çatısı altında yaşayamadıklarının üzüntüsünü dile getiren sadece Başbakan Tai değildir. Nitekim Arnavutluk bağımsızlığının 100. yılına ilişkin organize edilen kutlamalarda, 100 yıl önce Arnavutlara büyük haksızlığın yapıldığı, topraklarının blştrldğ ve çok sayıda Arnavutun Arnavutluk sınırları dışına bırakıldığı yönünde mesajlar verildi. Sırp tarihçiler edomir Anti ve Predrag Markovi rneğinde olduğu gibi, bu tarz romantik mesajları Büyük Arnavutluku kurma arzusu olarak okuyanlar bulunuyor. Oysa günümüzde Balkanlardaki Arnavut politikacıların Büyük Arnavutluku kurma hayalini taşıdıklarını söylemek gerçekçi olmayacaktır. Ancak, farklı devlet çatıları altında yaşıyor olmalarının, bölgedeki Arnavutların aynı millet oldukları gerçeğini değiştirmez. Bu nedenle, bölgedeki Arnavutların dayanışma içinde olmaya ve aralarında modern işbirliği ağları geliştirmeye çalışmalarını doğal karşılamak gerekir. Farklı Balkan lkelerindeki Arnavutların işbirliğine yönelik iyi bir rnek Arnavutluk, Kosova Makedonya, Karadağ ve Sırbistanın güneydoğusundaki Preşova Vadisinde bulunan bazı belediyeler arasında Arnavut Belediyeleri Milli Meclisinin kurulmuş olmasıdır. Söz konusu Meclisin esas amacı, belediyeler arası işbirliğini teşvik etmek, ayrıca belediyelerin ABye bütünleşme yolunda atmaları gereken adımlar konusunda yönlendirici olmaktır. Bu hususlar ise ilgili ülkelerin AB gündemlerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

About the author:

To cite this article: Erhan TÜRBEDAR. 2026. "ARNAVUTLUK BAğIMSIZLIğININ 100. YILI." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2012 / 34. November 27. Accessed April 03, 2026. <https://avim.org.tr/Blog/ARNAVUTLUK-BAGIMSIZLIGININ-100-YILI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 ankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır